

"Neki novi klinici" — Roaming Anthropology seminar, Ljubljana 2012

"Roaming anthropology" seminar je nastao 2002. godine na podsticaj tadašnjih studenata etnologije i antropologije iz Beograda, pre svega, Rade Krstanović i Dragana Stanojevića, i uz podršku profesora i asistenata sa Odeljenja za etnologiju i antropologiju, među kojima vredi spomenuti tada asistenta, a sada profesora dr Miloša Milenkovića, koji je dao i ime seminaru. "Zamisao je bila da okupimo studente iz bivše Jugoslavije i da se za početak povežemo i uspostavimo saradnju, a zatim i da pokrenemo neke ozbiljnije akademske aktivnosti poput seminara, zajedničkih terena, razmene iskustava".¹ Ideja je uspjela i saradnja je uspostavljena sa fakultetima iz regiona na kojima postoji katedra za etnologiju i antropologiju (Beograd, Ljubljana, Skoplje i Zagreb). Seminari su održani u Beogradu (2002), Ohridu (2002), Avali (2004) i Novoj Gorici (2006), a pratili su ih zajednička terenska istraživanja i dobar provod. Posle nekoliko godina zatišja, dr Sarah Lunaček-Brumen, sa Odeljenja za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta u Ljubljani, i Marija Krstić, sa Odeljenja za etnologiju i antropologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu, "reaktivirale" su i organizovale "Roaming" 2011. godine u Beogradu, na kom su učestvovali studenti iz Beograda, Ljubljane i Zagreba.²

Ove godine, od 8. do 14. jula, u Ljubljani je održan šesti "Roaming anthropology" seminar pod nazivom "Suočavanje iskustva (post)tranzicije: etnografske fotopriče", koji su samostalno organizovali studenti Odeljenja za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Ljubljani (Blaž Bajič, Maruša Ivančič, Janja Kovač, Anja Muhvič, Lucija Podbrežnik, Miha Poredoš, Jernej Rejc i Janja Štefanič). Koordinator seminara su bili dr Sarah Lunaček-Brumen i Marija Krstić. Na seminaru su učestvovala 22 studenta sa Odeljenja za (etnologiju i kulturnu) antropologiju iz Beograda, Ljubljane, Skoplja i Zagreba. Iz Srbije su učestvovali Milica Karić, Venesa Mušović, Jovana Pavlović i Relja Pekić. Više informacija o ovogodišnjem RA je moguće naći na <http://roaminganthropologyhr.blogspot.com/> i u okviru Facebook grupe "Roaming anthropology".³

Seminar se održavao u delu Ljubljane poznatom kao "Metelkova mesto", bivšem sedištu JNA vojske, a sada nezavisnom i alternativnom kulturnom cen-

¹ Stanojević, Dragan. 2005. "Roaming anthropology" seminar-kratke opaske o istoriji. *The Post. Studentski antropološki časopis* 1 (1), 115.

² Krstić, Marija. 2011. Roaming anthropology seminar "Antropologija i fotografija", Beograd, 05-07/07/2011. *Antropologija* 11 (2), 235.

³ O "Roamingu" u Ljubljani je već izašao i članak, v. Rajnar Petrović, Jasna. 2012. Ljubljana skozi oči mladih antropologov z vseh koncev bivše SFRJ. *Mladina* [online], 16. jul 2012. Dostupno na: <http://www.mladina.si/114089/ljubljana-skozi-oci-mladih-antropologov-z-vseh-koncev-bivse-sfrj/> [23 Jul 2012].

tru. Neformalni ambijent Metelkove je predstavljao odličan izbor za studentski seminar zato što je omogućavao opuštenu atmosferu, prikladnu za studentsko okupljanje, a bio je opremljen svim tehničkim pomagalima, neophodnim za seminar. Radni jezici seminara su bili engleski, hrvatski, makednoski, slovenački i srpski. Ovogodišnji "Roaming" je bio zamišljen kao kombinacija teorijskih predavanja o vizuelnoj antropologiji, materijalnoj kulturi, društvenom sećanju i omladinskim supkulturama, sa jedne strane, i mini terenskom radu studenata sa druge. Dr Miha Kozorog (Odeljenje za etnologiju i kulturnu antropologiju, Ljubljana) je 8. jula održao pozdravni govor i, kao bivši roamingovac, uputio studente u nastanak i istoriju "Roaming anthropology" seminara objašnjavajući studentsku ideju da se odeljenja za etnologiju i (kulturnu) antropologiju iz bivše Jugoslavije posle pauze nastale devedesetih povežu, odnosno da se "rekonektuju" "diskonektovana" odeljenja i studenti.⁴ Narednih dana su održana predavanja doc. dr Sare Lunaček-Brumen "Upotreba foto-eseja u antropologiji: metodi, reprezentacije i saradnja", Marije Krstić "Upotreba materijalne kulture u konstrukciji svakodnevnog života"; prof. dr Ljupčo Risteski sa Instituta za etnologiju pri Prirodno-matematičkom fakultetu iz Skoplja je održao predavanje "Materijalizacija, vizualizacija društvenog sećanja i politike identiteta u postsocijalističkoj Republici Makedoniji", Sandra Urem sa Odeljenja za etnologiju i antropologiju Univerziteta u Zadru je održala predavanje "Problematična sintagma 'etnografski film': studija slučaja Škole narodnog zdravlja" i dr Miha Kozorog je održao predavanje "Mladi u akciji: od supkultura ka geografiji". Cilj seminara je bio da studenti naprave foto-eseje (na teme po izboru) i na praktičan način primene antropološke teorije i istraže zadate teme. Finalni proizvodi studenata su šest foto-eseja: "Chasing the tourist", "Ljubljna EU/ex-YU elementi hibridnosti", "People of the street", "Treće oko – etnografija etnografije", "Ljubljanska pijaca" i "Dobro jutro, džezeri!" u okviru kojih su studenti pokrenuli bitna pitanja za antropologiju turizma, konstrukcije društvenog (i političkog) sećanja, prostornog ponašanja, materijalnosti muzike i antropologije antropologije. Pored predavanja, studenti i predavači su imali priliku da pristupuju radionici "Prakse angažovane antropologije" i odgledaju film "Slovenia my homeland" iz 2012. godine, specijalnog gosta Dimitra Anakieva, sa kojim je razvijena živa diskusija posle filma. Tokom seminara je u Metelkovo otvorena foto-izložba "Everything Goes", a autori su Marta Fiolić (Hrvatska), Maruša Golob (Slovenija), Alexandru Iorgu (Rumunjska), Relja Pekić (Srbija) i Lucija Podbrežnik (Slovenija). Tokom trajanja seminara studenti su posetili Muzej savremene umetnosti i Slovenački etnografski muzej.

⁴ v. <http://www.kula.si/CasopisKula/stevilka3/stevilka3html/kula3-01.htm>; v. Bañević, Jana. 2003. Прича о нама: Клуб студената етнологије и антропологије. ГЕИ САНУ L-LI: 241-243.

S obzirom na to da su studenti iz Ljubljane organizovali, pripremili i nesebično gostili nedelju dana svoje kolege iz regiona, potrudivši se da im Ljubljana bude što udobniji teren istraživanja, želela bih da ukažem na požrtvovanost organizatora i profesionalizam u onome što su radili. Vedri studentski duh organizatora, njihova srdačnost u ophođenju, sjajne kulinarske veštine i inspirišući entuzijazam govore u prilog ideji potrebe postojanja "Roaming" seminara i da on treba da ostane u rukama studenata. Pošto postoje ideje i želja da se naredni "Roaming" održi u Hrvatskoj, podržavam ideju da RA štafeta nastavi svoj put i još jednom se zahvaljujem studentima iz Slovenije koji su prihvatili da ove godine nastave da "neguju" "Roaming" i daju mu jedan poseban, mladalački i studentski šarm, što i jeste bila početna ideja "Roaminga", a seminar u Ljubljani dokaz i potvrda da antropologija i dobar provod (i dalje) mogu uspešno da se kombinuju.

Marija Krstić